www.xtrapapers.com

Rewarding Learning

Uimhir Lárionaid	
71	

Uimhir Iarrthóra

General Certificate of Secondary Education
2010–2011

Eolaíocht: Teastas Singil (Modúlach)

Patrúin Cheimiceacha agus ár dTimpeallacht
Modúl 3

Ardsraith

[GSC32]

GSC32

DÉ CÉADAOIN 23 FEABHRA 2011, MAIDIN

AM

45 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.
Freagair **gach ceann** de na **sé** cheist.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 45 an marc iomlán don pháipéar seo.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.
Tá Bileog Sonraí ar fáil le húsáid leis an pháipéar seo.

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	
6	
Marc Iomlán	

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

1 Chuir Pól turgnamh i dtreoir le fiosrú a dhéanamh ar imoibriú miotal le tuaslagán an tsalainn acu.

In eascra A chuir sé sinc isteach i dtuaslagán de shulfáit chopair.

In eascra B chuir sé iarann isteach i dtuaslagán de shulfáit since.

D'fhág sé na heascraí mar sin ar feadh 30 nóiméad.

Eascra	**Dath ar dtús**	**Dath i ndiaidh 30 nóiméad**
A	Tuaslagán – gorm Miotal – liath	Tuaslagán – ______________ Miotal – ______________
B	Tuaslagán – éadathach Miotal – liath	Tuaslagán – ______________ Miotal – ______________

(a) Comhlánaigh an tábla thuas lena thaispeáint cad iad na dathanna a bhí ann i ndiaidh 30 nóiméad. [4]

(b) Mínigh ina n-iomláine na torthaí d'eascra B.

____

____ [2]

(c) Cén t-ainm a thugtar ar an chineál seo d'imoibriú?

____ [1]

(d) Ainmnigh an tuaslagán a foirmíodh in eascra A i ndiaidh 30 nóiméad.

______________________________ [1]

www.xtrapapers.com

2 Rinne Máire turgnamh lena fháil amach cá mhéad ocsaíd mhaignéisiam a tháirgfí trí 8.4 g de charbónáit mhaignéisiam a théamh.

D'úsáid sí dóire Bunsen leis an charbónáit mhaignéisiam a théamh i bpromhadán.

Gach nóiméad ina dhiaidh sin, thaifead Máire mais an tsolaid a bhí fágtha sa phromhadán.

Rinne sí an turgnamh arís le 8.4 g eile de charbónáit mhaignéisiam.

Tá a cuid torthaí sa tábla thíos.

Am/ nóiméid	**0**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
Mais/g (teist 1)	8.4	7.1	6.3	5.3	4.3	3.9	3.9
Mais/g (teist 2)	8.4	6.9	5.9	4.7	4.1	4.1	4.1
Meánmhais/g	8.4	7.0	6.1	5.0	4.2	4.0	4.0

(a) Ar an eangach thíos, breac agus tarraing líneghraf de mheánmhais ar am.

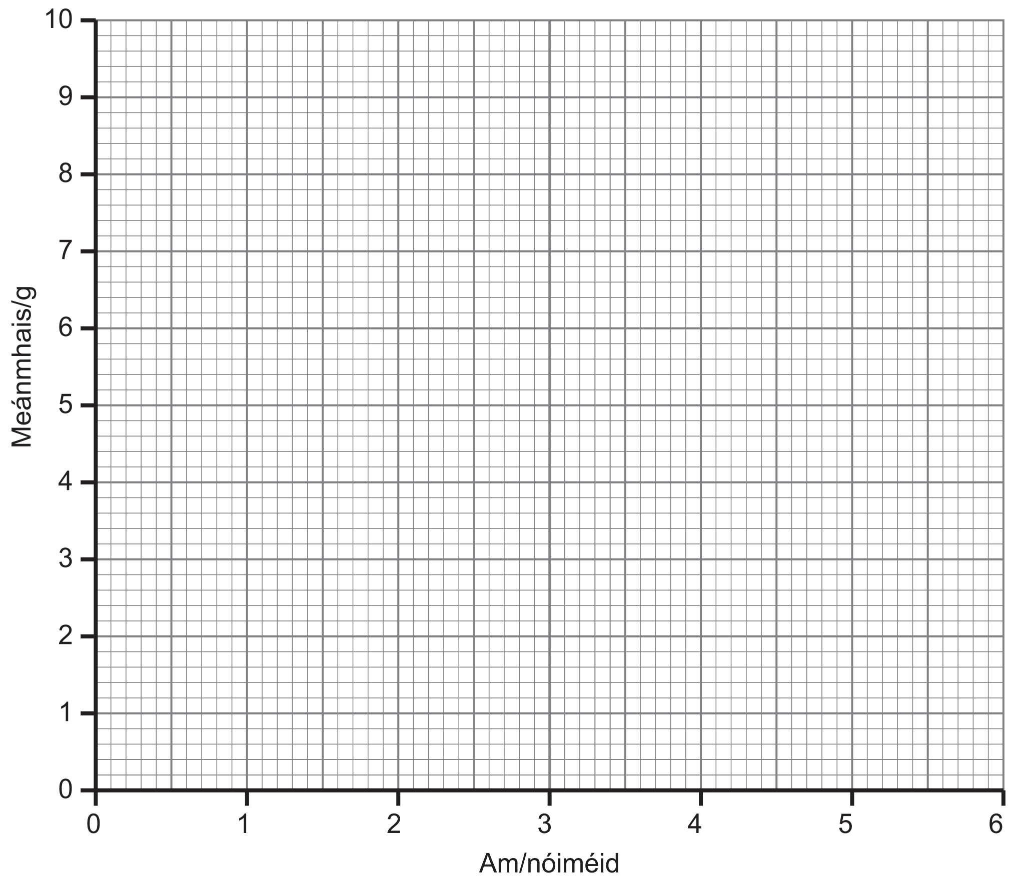

[3]

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(b) Cad chuige a ndearna Máire an turgnamh dhá uair agus cad chuige ar ríomh sí meánmhais?

____ [1]

(c) Luaigh réamhchúram sábháilteachta **amháin** a ghlacfadh Máire?

____ [1]

(d) Comhlánaigh an chothromóid focal do théamh carbónáit mhaignéisiam.

$MgCO_3 \longrightarrow$ + [2]

(e) **(i)** Cén t-ainm a thugtar ar an chineál seo d'imoibriú ceimiceach?

____ [2]

(ii) Nuair a dhéantar 8.4 g de charbónáit mhaignéisiam a théamh, bíonn 4.0 g d'ocsaíd mhaignéisiam fágtha.

Ríomh cá mhéad dé-ocsaíd charbóin a scaoileadh.

Freagra ______________ g [1]

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

3 (a) Comhlánaigh na lipéid ar an léaráid seo thíos.

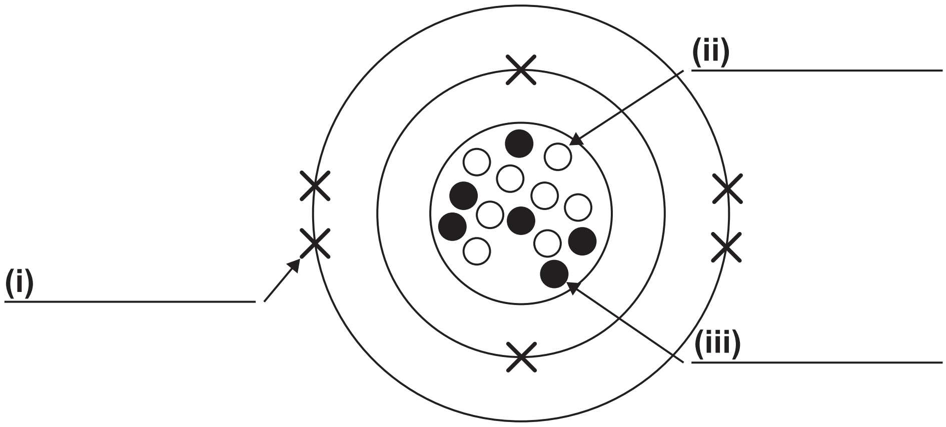

[3]

(b) Ainmnigh an dúil thuas.
Is féidir go mbeidh an Bhileog Sonraí ina cuidiú agat.

____ [1]

(c) Comhlánaigh an tábla thíos.

Cáithnín	Lucht coibhneasta	Mais choibhneasta
Prótón	+1	
Neodrón		1
Leictreon		$\frac{1}{1840}$

[3]

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

4 Cuirtear eiblitheoirí le bianna, uachtar sailéid, m.sh., sa dóigh nach scarfaidh na substaintí difriúla sa bhia.

(a) I gcás na mbreiseán seo thíos, luaigh fáth **amháin** a gcuirtear le bia iad.

(i) Frithocsaídeoirí.

____

____ [1]

(ii) Rialtáin bhun aigéid.

____

____ [1]

(iii) Dathúcháin.

____

____ [1]

(b) Breiseáin bhia, luaigh **dhá** fháth a bhfuil daoine áirithe buartha faoina n-úsáid.

____

____ [2]

(c) Pléigh na buntáistí agus na míbhuntáistí a bhaineann le breiseáin bhia a thástáil ar ainmhithe.

____

____

____

____ [3]

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

5 **(a)** Is modh eolaíoch é dátú radaiméadrach ina n-úsáidtear carraigeacha le meastachán a dhéanamh ar aois an Domhain.

Cuir síos ar an dóigh a mbíonn an modh seo in úsáid.

____

____

____

____ [3]

(b) Is ar leabhar Gheineasas sa Bhíobla atá teoiric eile faoi aois an Domhain bunaithe.

(i) Cad é ainm an duine a bhunaigh an teoiric aige ar leabhar Gheineasas?

____ [1]

(ii) Cad é aois an Domhain nuair a dhéantar í a ríomh leis an mhodh seo?

____ [1]

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

6 **(a)** Is é $Al_2(SO_4)_3$ an fhoirmle cheimiceach atá ag sulfáit alúmanaim.

(i) Comhlánaigh an tábla thíos lena thaispeáint cad é líon na n-adamh atá ag gach dúil san fhoirmle do shulfáit alúmanaim.

Dúil	Líon na n-adamh san fhoirmle $Al_2(SO_4)_3$
Alúmanam, Al	______________________
Sulfar, S	______________________
Ocsaigin, O	______________________

[3]

(ii) Cá mhéad dúil dhifriúil atá ann san fhoirmle $Ca(HCO_3)_2$?

____ [1]

(b) Úsáidtear hiodrocsaíd mhaignéisiam $Mg(OH)_2$ le farasbarr aigéadachta sa ghoile a mhaolú.

Comhlánaigh agus cothromaigh an chothromóid siombailí anseo thíos.

$Mg(OH)_2 + 2HCl \longrightarrow \qquad\qquad + \qquad\qquad$

[3]

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

www.xtrapapers.com

www.xtrapapers.com

www.xtrapapers.com

www.xtrapapers.com

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.